3. feladat

Legyen P az ABC szabályos háromszög belső pontja, továbbá A_1, B_1 és C_1 a P pont merőleges vetülete rendre a BC, CA, illetve AB oldalon. Bizonyítsuk be, hogy

$$AC_1 \cdot BA_1 + BA_1 \cdot CB_1 + CB_1 \cdot AC_1 \ = \ C_1B \cdot A_1C + A_1C \cdot B_1A + B_1A \cdot C_1B\,.$$

Első megoldás: Húzzunk a P ponton keresztül egyeneseket az ABC háromszög oldalaival párhuzamosan. Ezek a háromszöget földarabolják három kisebb szabályos háromszögre és három parallelogrammára. (2 pont)

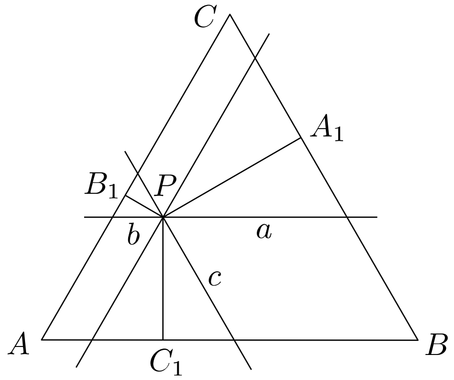

Az A, B, C csúccsal szemközti kis szabályos háromszög oldalát jelöljük rendre a-val, b-vel, illetve c-vel. Ezek egyúttal a parallelogrammáknak is oldalhosszai, így

$$AC_1 = b + \frac{c}{2}\,, \quad BA_1 = c + \frac{a}{2}\,, \quad CB_1 = a + \frac{b}{2}\,,$$

$$C_1B = \frac{c}{2} + a\,, \quad A_1C = \frac{a}{2} + b\,, \quad B_1A = \frac{b}{2} + c\,. \qquad \text{(3 pont)}$$

Ezeket a bizonyítandó formulába helyettesítve beszorzás és rendezés után mindkét oldalon

$$\frac{7}{4}(bc + ca + ab) + \frac{1}{2}(a^2 + b^2 + c^2)$$

adódik, tehát a két oldal egyenlő. (2 pont)

Második megoldás: A bizonyítandó egyenlőség abban az esetben nyilvánvalóan igaz, amikor P éppen a háromszög O középpontjával esik egybe, hiszen akkor a benne szereplő összes szakasz egyenlő hosszú.

Legyen most P és P' a háromszög két olyan belső pontja, amelyekkel a PP' egyenes a háromszög valamelyik oldalára merőleges. Bebizonyítjuk, hogy ha a feladat állítása igaz P és P' közül az egyikre, akkor a másikra is igaz. (2 pont)

Ebből már következik, hogy az állítás minden P-re igaz, ugyanis az O középpontból tetszőleges másik P belső pontba el tudunk jutni olyan elmozdítások egymásutánjával, amelyeknél a pont valamelyik oldalra merőleges irányban mozdul el. Valóban, ha O-ból egy adott P belső pontba akarunk eljutni, akkor P-ből húzzunk valamelyik oldalra merőleges egyenest, ez biztosan metszi a háromszög valamelyik szimmetriatengelyét egy P' belső pontban, és ekkor O-ból először P'-be lépve legfeljebb két lépésben eljutunk P-be. (1 pont)

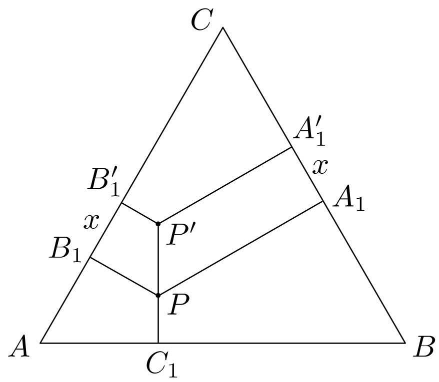

Tegyük fel tehát, hogy PP' merőleges egy oldalegyenesre. Az általánosság csorbítása nélkül feltehetjük, hogy $PP' \perp AB$, és hogy P' van távolabb AB-től. Legyenek A_1', B_1' és C_1' a P' merőleges vetületei az oldalakon, ekkor $C_1' = C_1$. Az AC és BC oldalegyenesek a PP' egyenessel egyenlő (30°-os) szöget zárnak be, ezért a PP' szakasz vetülete a két oldalon egyenlő. (1 pont)

Legyen $x = A_1A_1' = B_1B_1'$, ezzel a bizonyítandó egyenlőséget P'-re vonatkozóan így írhatjuk fel:

$$\begin{aligned} &AC_1 \cdot (BA_1 + x) + (BA_1 + x) \cdot (CB_1 - x) + (CB_1 - x) \cdot AC_1 = \\ &\qquad = C_1B \cdot (A_1C - x) + (A_1C - x) \cdot (B_1A + x) + (B_1A + x) \cdot C_1B \end{aligned}$$

Beszorzás után az x-et nem tartalmazó tagok a P-re felírt egyenlőséget adják. Az x-et tartalmazó tagok részben kiesnek, a megmaradók pedig $(CB_1 - BA_1) \cdot x = (A_1C - B_1A) \cdot x$ alakban írhatók. Ez az egyenlőség valóban fennáll, hiszen $CB_1 + B_1A = BA_1 + A_1C$ a háromszög oldalhossza. Tehát a feladat állítása akkor és csak akkor igaz a P' pontra, ha P-re igaz. (3 pont)

Harmadik megoldás: Válasszuk a háromszög oldalát 2 egységnyinek, és jelöljük u-val, v-vel, w-vel az A_1, B_1, illetve C_1 pont előjeles távolságát a megfelelő oldal felezőpontjától, az előjelet a háromszög körüljárása irányában pozitívnak tekintve. Ekkor az $AC_1 = 1+w$, $C_1B = 1-w$ stb. formulákat fölhasználva a bizonyítandó egyenlőtlenség az

$$(1+w)(1+u)+(1+u)(1+v)+(1+v)(1+w) = (1-w)(1-u)+(1-u)(1-v)+(1-v)(1-w)$$

alakot ölti. Beszorozva és átrendezve azt kapjuk, hogy ez az egyenlőség pontosan akkor áll fönn, ha $u+v+w=0$. (3 pont)

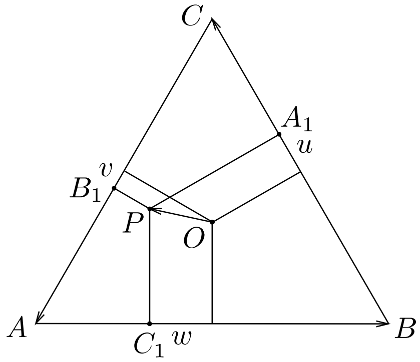

Azt kell tehát bebizonyítanunk, hogy $u+v+w=0$. Ehhez tekintsük az $\overrightarrow{OP}$ vektort, ahol O az ABC háromszög középpontja, és vetítsük az oldalegyenesekre. Az u, v, w számok éppen a vetületek előjeles hosszával egyenlők, ezért előállíthatók $\overrightarrow{OP}$ és az oldalvektorok skaláris szorzatai segítségével:

$$\overrightarrow{OP} \cdot \overrightarrow{BC} = u \cdot |\overrightarrow{BC}| = 2u\,,$$

és hasonlóan $\overrightarrow{OP} \cdot \overrightarrow{CA} = 2v$, $\overrightarrow{OP} \cdot \overrightarrow{AB} = 2w$. Emiatt valóban

$$u+v+w = \frac{1}{2}\,\overrightarrow{OP} \cdot (\overrightarrow{BC} + \overrightarrow{CA} + \overrightarrow{AB}) = \frac{1}{2}\,\overrightarrow{OP} \cdot \mathbf{0} = 0\,. \qquad \text{(4 pont)}$$